

λους, οι οποίοι ζητούν να πραγματοποιήσουν τας συμβουλὰς του συγγραφέως.

Ποιητικά Ἀργυρινά της κυρίας Κλαίρης Αουίλης Bosch, με πρόλογον του κ. Παύλου Βρυέντ, ο οποίος λέγει ότι «οι στίχοι της είναι ελαφροί και ελεγειακοί, ἡ δὲ σκέψις της εὐχαριστεῖται εἰς διαφόρους ἀρμονικούς ρυθμούς». Δὲν εἶναι ὁ μεγαλειότερος ἐπαινος ποῦ ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ εἰς ἑνὰ ἔργον;

Ποιήματα ὑπὸ Ἀνδρέα Σάλμων. Τὰ ἀνέγνωσα ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας σελίδος καὶ ἐθαύμασα τὴν ἔμπνευσιν ἡ ὁποία τὰ ὑπεργόρευσε καὶ τὸ βάθος τῆς σκέψεως ποῦ διαφαίνεται εἰς καθὲ γραμμὴν. Σπανίως συναντᾷ κά-

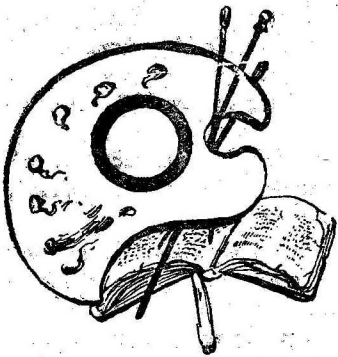
νεὶς σήμερον ἐνακαλὸν ποιητὴν καὶ ὅταν συμβαίνει τὸ τοιοῦτον πρέπει γὰρ σπεύδωμεν νὰ ἀναγνώσωμεν καὶ ἀπολαύσωμεν τὸ ἔργον του. Πρὸ πάντων μοῦ ἤρξετε τὸ ποίημα Ἀποκάλυψις καθὲ στίχος εἶναι ἑνὰς παλμῆς, μὴ ἀρμονικὴ συμφωνία. Ἐπεθύμουν νὰ μεταφέρω ὀλίγα ἀποσπάσματα, ἀλλὰ τὸ χρονογράφημα ἐπέξεταθῇ πολὺ ὑποχρεοῦμαι νὰ σταματήσω, θὰ διημιλήσω ὅμως διὰ τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἀνδρέου Σάλμων, θὰ τὸ ἀναλύσω πιστῶς διότι καιρὸς ἤδη ἐπέστη ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ μετὰ τὴν νέαν σχολὴν.

Παρίσιον, 15 Φεβρουαρίου.

ARY RENE D' YVERMONT

ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΘΑΝΑΤΟΣ τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ ποιητοῦ Καρδοῦτσι, ὁ βυθίσας εἰς πένθος σύμπασαν τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας μέχρι τῶν κατωτάτων λαϊ-

κῶν στρωμάτων, εἶνε γεγονός τὸ ὁποῖον ἀποθαίνει διδασκαλίαν ἐνδ:αφέρον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀδελφοὺς τῶν Ἰταλῶν Ἑλλήνας.

Εἷς ποιητὴς θνήσκει ἐκεῖ. Καὶ συνταράσσεται ἡ ἔθνικὴ καρδιά, δονεῖται ἡ ἔθνικὴ συνείδησις, πενθοῦν τὰ σύμβολα τοῦ Στέμματος. Ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ ἀκόμη τῆς ἀσθενείας του ἡ Ἰταλικὴ Βουλὴ, παραμερίζουσα καθὲ ἄλλην ἐργασίαν, ζητεῖ ἐναγωνίως ἀπὸ τὸν Πρόεδρον εἰδήσεις, ἃς οὗτος ἡτήσατο παρ' αὐτὰ τηλεγραφικῶς. Ἀμα δὲ τῇ τελευτῇ Βασιλεὺς καὶ Κυβέρνησις, Γερουσία καὶ Βουλὴ, Πανεπιστήμια καὶ σώματα Ἐπιστημονικά, λαῖκαὶ ἀδελφότητες καὶ σύλλογοι πατριωτικοὶ ἔσπευσαν πῶς ἐμφαντικώτερον ν' ἀπονείμουν τὰς τιμὰς εἰς τὸν μέγαν νεκρόν. Τὴν κηδείαν του γενομένην ἐν Βολωνίᾳ ἡκολούθησάν 30,000 λαοὺ. Καθ' ἐκάτόντάδας αἱ

σημαῖαι τῶν σωματείων ἡκολούθουν καὶ δέκα φορεῖα ἦσαν κατάφορτα ἐκ στεφάνων. Ὁ τύπος ἐπένθησεν ἐξόχως καὶ εἰλικρινῶς. Ἀμα δὲ τῇ ταφῇ ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὴν ἀνέγειρσιν ἀνδριάντος ἐν Ρώμῃ, ἡ δὲ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις διέταξεν ὅπως εἰς ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους τελεσθῶν ἐπιμνημόσυνοι τελεταὶ διὰ τὸν ποιητὴν τῶν «Βαρβαρικῶν ᾠδῶν». Ἀλλὰ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἔσχεν ἀντίκτυπον ὁ θάνατος τοῦ Καρδοῦτσι, πρῶτῃ δὲ ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐψήφισε συλλυπητήρια πρὸς τὴν Ἰταλικὴν Βουλὴν διὰ τὸν θάνατον τοῦ Καρδοῦτσι. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἴσως κάμῃ, προκείμενον περὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, κάποιαν ἐντύπωσιν, εἶνε ὅτι καὶ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἠδρόκησε νὰ μετὰσχη τοῦ Πανιταλικοῦ πένθους, διὰ τῆς ἐκφράσεως τῶν συλλυπητηρίων της.

Τὰ συλλυπητήρια αὐτὰ εἶνε ἐτι μᾶλλον θλιβερά, ἂν ἀναλογισθῇ τις ὅτι ἐκεῖ μὲν ποῦ ἐστάλησαν δὲν ὑπῆρχεν ἴσως ἀνάγκη αὐτῶν, καταπνιγέντα ἐν τῷ ὠκεανῷ τῶν πενθίμων τιμῶν καὶ ἐκδηλώσεων, ἐδῶ δὲ ἔνθα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐχρειάζοντο καὶ ἐπεβάλλοντο δὲν ἐξεφράσθησαν. Ἐὰν ἐν ἀντιπαράβολῃ πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ Καρδοῦτσι στρέψωμεν τὸ βλέμμα καὶ εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀντίληψιν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ἡθέλωμεν μεσιδιάσῃ διὰ τὴν συγκίνησιν τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἥτις ἀτάραχος ὡσεὶ ἐκ μαρμάρου ἴσταται προκείμενον περὶ Ἑλληνικῆς φιλολογικῆς ἐργασίας.

Ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς οὐδέποτε ἤμειψε τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος, οὐδέποτε τοὺς περίθαλψε, οὐδέποτε τοὺς ἐτίμησε ζῶντας ἢ τοῦλάχιστον καὶ νεκροὺς. Αὕτῃ εἶνε ἡ ἀλήθεια, ἡ ἥκιστα τιμητικὴ ὄχι διὰ τοὺς λογίους μας, ἀλλὰ διὰ τὴν πολιτείαν καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν. Ἀληθὲς μαρτυρολόγιον εἶνε ὁ βίος πλείστων λογίων καὶ ἐν παρελθούσαις ἐποχαῖς καὶ σήμερον ἐτι. Πόσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπέθανον παρεγνωρισμένοι ἢ ἀγνώστοι, ἀπογορητευμένοι ἢ ἀλγοῦντες, εἰς τὴν ψάθαν τοῦ πτωχοκοιμείου ἢ εἰς πενιχρὰν κλίνην νοσοκομείου! Ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου μέχρι τοῦ χθὲς μόλις θανόντος ποιητοῦ Ἰωαννίδου, ὑπάρχει ἐν τῇ ὕλῳρρονι κοινωνίᾳ

μας, μία τεραστία παρένθεσις μαρτύρων του πνεύματος αδόξως θανόντων. Εἶνε περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν τίνι τρέπῃ ἀπέθανον ὁ Ἰάλεμος, ὁ Βιζυηνός, ὁ Κλεάνθης Τριαντάφυλλος, ἡ Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου, καὶ πῶς ἐκηδεύθη ὁ Ροῖδης καὶ ὁ Ἀσώπιος. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος θὰ ὡδηγεῖτο ἀνεπισήμως εἰς τὸν τάφον, ἐὰν ὁ γράφων τὰς γραμμάς αὐτὰς μεθ' ἐνὸς φίλου του ποιητοῦ δὲν ἐξήντηλουν πᾶν μέσον διὰ τὰ γαλβανίσουν ἐπισημούς τινὰς μακαρίως κοιμωμένους.

Αὕτῃ ἡ ἔλλειψις ἡθικῆς τοῦλάχιστον ἐκ μέρους τῆς πολιτείας ἀμοιβῆς ἢ προστασίας. — ἀφοῦ ὑπὸ ὕλικήν ἐποψιν ἢ κοινωνία μας ὄχι δὲν ὑποστηρίζει ἀλλὰ μαραίνει μὲ τὴν οἰκτρὰν ἀδιαφορίαν τῆς καὶ τοὺς πλέον εὐσυνειδήτους ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν—αὕτῃ ἡ ἔλλειψις στοργῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τὸ δημιουργικόν, καὶ ἡ ἐγκατάλειψις αὐτῇ ἐξηγάσας πλείστους νὰ ἀποκατασταθοῦν ἐν Εὐρώπῃ, ὅπως ὁ Γύζης καὶ ὁ Μωρεᾶς, ὁ Ἄραμης καὶ ὁ Νικολάου, ὁ Ράλλης, ὁ Μάρδας, ὁ Λ. Ἀστέρης, ὁ Παρθένης, ὁ Ἐπισκοπόπουλος, ὁ Γαλάνης, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Καιροφύλας, ὅπως καὶ ὁ Ἰακωβίδης καὶ ὁ Σῶχος διέμειναν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῇ ξένῃ, καὶ πόσοι δὲν θὰ ἐσπεύδον ἐκεῖ, ὅπου τὸ φῶς καὶ ἡ ἀμοιβή, ἐὰν εἶχον τοῦλάχιστον τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου των! Εἶνε ἀξιοδάκρυτος ἡ ἀδιαφορία τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, διὰ τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος. Δὲν ἐνδιαφέρονται δι' αὐτοὺς οὔτε ὅσον διὰ τὸν τελευταῖον τελωνοφύλακα ἢ τὸν τυχόντα ἀργόμισθον γραφέα Ἐφορίας. Οὔτε ἐν κύτταρον τοῦ ἐγκεφάλου τῶν ἐκατοντάδων ὑπουργῶν ὅσοι διήλασαν ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἀπησχόλησεν ἡ τύχη τῶν λογίων μας. Ὅλοι τοὺς περιεφρόνησαν. Καὶ ὁμως πλείστοι Ἕλληνες λόγιοι ἱκανοὶ νὰ τιμήσουν οἰανδήποτε φιλολογίαν, πνεύματα φωτεινότεκα καὶ δημιουργικὰ, παρῆλθον χωρὶς νὰ φροντίσῃ τὰ Κράτος νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτον. Πλὴν τοῦ Παλαμᾶ ὅστις ἐλλιμενίσθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἢ ζοῦν ἀπὸ ιδιωτικὰς ἐργασίας, ἀναξίας πολλάκις τῆς πνευματικῆς των περιωπῆς ἢ διορίσθησαν μὲν ὅσοι εἶχον μπάρμπα στὴν Κορὼν δημοῖσι ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἐγένοντο ἔρμαιο τῆς συναλλαγῆς σήμερον διοριζόμενοι καὶ αὖριον ἀπολύμενοι, ἢ ἐκσπενδονιζόμενοι εἰς τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος.

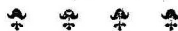
Ποία κυβέρνησις διώρισε ποτὲ ἓνα ἄνθρωπον τῶν γραμμάτων θεωρήσασά τοῦτο καθήκον τῆς, ὅπως ἱκανοποίησιν τὴν ἀξίαν του καὶ τοὺς μόχθους του εἰς τὸ ἄχαρι στάδιον τῆς συγγραφῆς; Καὶ εἶναι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν, ἂν καὶ ἐξόχως μορφωμένοι, πένητες καὶ εἶνε οἰκογενειάρχαι. Ἐκ προϋπολογισμοῦ 130,000,000 πόσα δίδονται εἰς λογίους; Βοᾷ ἀκόμη τὸ διάβημα τοῦ δημοσιογράφου Βερυκίου, ὅστις ἐγένετο ὑποδηματοκαθαριστής, καταισχύνας οὕτω τὴν ἀστοργὸν πολιτείαν.

Ποία Κυβέρνησις ἀπένειμεν αὐθορμήτως τὸ παράσημον εἰς λογίους ἢ καλλιτέχνας καθ' ἣν ἐποχήν ἐκρέμασθη τοῦτο εἰς τὴν ποδῖαν μπακάληδων, εἰς τὴν βελάδα βλακῶν, εἰς τὸ σακάκι ἐπιτηδείων, εἰς τὴν βλαχόκαλτσαν μικροδημάρχων; Ἀπὸ τοὺς 200 ἐξ ἐπαγγέλματος λογίους καὶ καλλιτέχνας μας οὔτε τρεῖς δὲν ἔχουν τὸ παράσημον διὰ τὰς φιλολογικὰς τῶν ἢ καλλιτεχνικὰς ἐργασίας, ὅσοι δὲ τυχόν

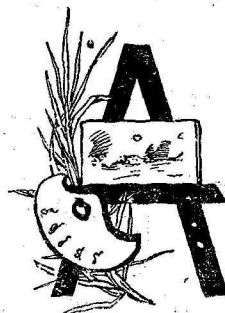
ἐξ αὐτῶν τὸ ἔχουν, τὸ ἔλαβον ὄχι διὰ τὴν πνευματικὴν ἀξίαν των, ἀλλὰ διὰ τὴν μακροχρόνιον ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν, τυπικῶς καὶ ἱεραρχικῶς παρασημοφορηθέντες, ἐκτὸς ἂν διέθετε τις ἐκλογικὰ κερὰ λαια.

Καὶ ἡ οἰκτρὰ αὕτῃ ἐν τῇ ζωῇ παραγνώρισις, παρακολουθεῖ τοὺς λογίους μας καὶ ἐν τῷ θανάτῳ, χωρὶς ἐν κλωνίον δάφνης ν' ἀκουσθήσῃ ἐπὶ τοῦ βασανισμένου σώματός των, χωρὶς μία ἐνδειξις τῆς ἐπισήμου Ἑλλάδος νὰ ἀποδώσῃ τὰς ἐσχάτας τιμὰς εἰς τὸ σκῆνος των καὶ ἐξαγνίσῃ αὐτὴν διὰ τὴν ἐνόσω οὔτοι ἐζων, ἀστοργίαν τῆς.

ΔΑΦΝΙΣ

ΑΙ ΑΠΟΚΡΕΩ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἡ ἀπόκρεω ἐφέτος παρῆλθον ψυχραὶ, κυρίως τε καὶ μεταφορικῶς. «Κρύαις καὶ ἀπόκρυαις», ὥς θὰ ἐλεγέ τις, ἀρεσκόμενος εἰς ἐπαναλήψεις εὐρωτιῶντων λογοπαίγνιων.

Ἐν Ἀθήναις μὲς λείπει ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατὰ ληλος ἄνθρωπος, ὁ δυνάμενος καὶ θέλων νὰ ἐργασθῇ, νὰ

τρέξῃ, νὰ ἐξοδεύσῃ, νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ ἄλλους διὰ νὰ γείνῃ κατὰ καλόν.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ ἦτο ὁ Ἀρνιώτης.

Καὶ πράγματι. Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρεως τοῦ Τριωδίου, ὁ Λεωνίδας Ἀρνιώτης θέλων νὰ δώσῃ ὀλίγην ζωὴν εἰς τὰ χαυνωμένα νεῦρα τῶν Ἀθηναίων, προσεκάλεσε εἰς τὴν ἐν ὁδῷ Ἀκαδημίας χορευτικὴν αἵθυσάν του τοὺς δημοσιογράφους καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἐκλέξουν μεταξὺ τῶν γυναικῶν του... τῶν γυναικῶν τοῦ θιάσου τοῦ δηλαδὴ, τὴν βασίλισσαν τῶν Ἀποκρεῶ.

Καὶ οἱ συντάκται τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων μὲ σοβαρότητα μελῶν συντακτικῆς συνελύσεως, ἐξελέξαμεν τοιαύτην τὴν δεσποινίδα Τζίναν, εἰρηνικῶς, ἀναιμάκτως, χωρὶς νὰ χυθῇ οὔτε σταγὼν...σαμπάνιας, ἐκ τῆς μιᾶς καὶ μόνης προσφερθείσης φιάλης πρὸς ἐορτασμὸν τοῦ μεγάλου γεγονότος.

Ἦλθεν ἡ Κυριακή: Ἡ ἐναρξίς τοῦ Τριωδίου.

Ἡ Βασίλισσα, συνοδευμένη ὑπὸ τιμητικῆς ἀκολουθίας χορευτρίων καὶ ἄλλων ἀοιδῶν (Σημ. Παρακαλῶ τὸν τυπογράφον νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ὀρθογραφίαν τῆς τελευταίας λέξεως καὶ ἰδίᾳ τῆς παραληγουσῆς) ἐξῆλθεν ἐπὶ κάρρου εἰς περιόδειαν ἵνα χαιρετίσῃ τὰ πλήθη τῶν ὑπηκόων τῆς. Αἶφνης, εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ Προαστείου, ὁ παρακολουθῶν μικρόκοσμος εὗρέθη πρὸ ἀστείου ἀληθῶς θεάματος.

Τὸ κάρρο, ὑποκῦψαν εἰς τὸ βάρος τῆς Αὐτῆς εὐτραφεστάτης ἀποκρεατικῆς Μεγαλειότητος, ἐθραύσθη καὶ ἡ ἐφήμερος βασίλισσα κατέπεσεν ἐκ